

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslag til lov nr. L 116 blev fremsat den 13. december 1985 af socialministeren, men ikke færdigbehandlet i folketingssamlingen 1985/86. Lovforslaget fremsættes på ny med visse justeringer i forhold til det tidligere fremsatte forslag.

Folketinget vedtog i december 1982 ved en ændring af bistanndsloven at indføre hjemmel for forsøgsordninger. Socialministeren kan efter den gældende forsøgsbestemmelse i bistanndslovens § 138 a (lov nr. 620 af 8. december 1982) efter indstilling fra kommunalbestyrelsen tillade, at det sociale udvalg i en forsøgsperiode yder forbigående hjælp efter regler, der fraviger bestemmelserne i bistanndslovens § 37, såfremt reglerne er godkendt af socialministeren.

Det fremgår af bemærkningerne til loven, at socialministeren efter ønske fra de kommunale organisationer i december 1980 nedsatte et udvalg, der fik til opgave at foretage en gennemgang af bistanndslovens kontanthjælpsafsnit med henblik på forslag til ændringer, navnlig i retning af faste ydelser og forenklet sagsbehandling. Udvalget skitserede i sin rapport to modeller for beregning af forbigående kontanthjælp, der i større omfang end hidtil er baseret på faste ydelser. Der er nærmere redegjort for modellerne i bemærkningerne til loven. Efter at rapporten var afgivet, blev der i en række kommuner foretaget beregninger af, hvordan rapportens model 1 og 2 ville virke i nogle konkrete sager. På denne baggrund fandt regeringen det hensigtsmæssigt, at der kunne gives tilladelse til forsøg efter model 2.

Det fremgår videre af bemærkningerne, at forsøgskommunerne med henblik på at give regeringen og folketinget et fyldestgørende grundlag for en eventuel varig ændring af § 37 ville få anmodning om at deltage i en undersøgelse af forsøgets administrative, juridiske og socialpolitiske virkninger, som de kommer til udtryk i den enkelte kommune, herunder ikke mindst borgernes reaktion på de nye regler.

Det skulle være forsøgets formål – inden for de givne rammer – at undersøge, om kontanthjælp kan udmåles efter fastere regler, således at man kunne opnå administrative lettelser, der kan anvendes til rådgivning m.v. og forbedret retssikkerhed for kontanthjælpsmodtagere. Set under ét i forsøgskommunerne skulle forsøget være udgiftsneutralt. Der skulle dog ske en omfordeling mellem de forskellige modtagergrupper, navnlig til fordel for børnefamilierne.

I 2. rapport fra kontanthjælpsudvalget af marts 1984 er nærmere beskrevet, hvorledes forsøgsmodellen kunne gøres praktisk anvendelig, og hvorledes undersøgelse og forsøg med modellen kunne tilrettelægges.

Forsøget vedrører perioden 1. oktober 1984 til 1. oktober 1985. De 14 kommuner, der har fået tilladelse til at beregne hjælpen efter en model med faste ydelser, er Birkerød, Bjerringbro, Frederiksberg, Græsted-Gilleleje, Gudme, Ledøje-Smørum, Nakskov, Nordborg, Nørre Snede, Ribe, Suså, Sønderborg, Aabenraa og Århus kommuner.

Forsøgsreglerne fremgår af socialministeriets bekendtgørelse nr. 484 af 24. september 1984 om forsøg med faste ydelser efter bistanndsloven.

Forsøget betyder, at reglerne om forbigående kontanthjælp i bistanndslovens § 37, i forsøgskommunerne er afløst af en model med en hjælp, der består af tre elementer:

- 1) En grundydelse til dækning af underhold og faste udgifter, bortset fra boligudgifter. Taksten for ægtepar er det dobbelte af taksten for enlige.
- 2) Et boligtillæg, der dækker alle udgifter vedrørende boligen.
- 3) Et børnetillæg, svarende til summen af en faders og en moders normalbidrag med forhøjelse for det første barn.

Det blev anført i pkt. 10 i bekendtgørelsen, at såfremt kommunalbestyrelsen ønskede at yde forbigående hjælp i henhold til forsøgsreglerne efter den 30. september 1985, skulle indstilling herom indgives til socialministeren. Alle forsøgskommunerne har ønsket at fortsætte efter disse regler.